

ЗАПИСКИ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУНА

Ч. 31

ІСПИТИ ВМІЛОСТІ
пластунок юначок

ВИДАННЯ ГОЛОВНОЇ ПЛАСТОВОЇ БУЛАВИ

НЮ-ЙОРК — ТОРОНТО — ДІТРОЙТ 1965

В С І П Р А В А   З А С Т Е Р Е Ж Е Н І

COPYRIGHT BY
PLAST, INC., UKRAINIAN YOUTH ORGANIZATION

""""""""""
ЗАПИСКИ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУНА

Видає ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА - Головний реферат видань.
Адреса: Юрій Пясецький, 375 Елліс Парк Род, ТОРОНТО 3, Онт., Канада
Відповідальна за зміст ч. 31 : пл.сен.кер. Ольга Кузьмович,
Головна Булавна Пластунок
Відбито в офсетовій робітні ГПБулави в Дітройті 500 примірників.

/Список досі виданих чисел "Записок" на стор. 123/

ЗАПИСКИ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУНА

Ч. 31

ІСПИТИ ВМІЛОСТІ
пластунок юначок

ВИДАННЯ ГОЛОВНОЇ ПЛАСТОВОЇ БУЛАВИ

НЮ-ЙОРК — ТОРОНТО — ДІТРОЙТ 1965

Дня 1 червня 1965.

Від останнього видання приписів про іспити вмілости для пластунок проминуло 8 років. Багато з цих приписів утратило сьогодні свою актуальність, деякі з них не відповідають новим умовам життя або поземові знання пластунок.

Оце появляються й негайно починають обов'язувати нові приписи про іспити вмілости для пластунок. Їх складено при допомозі пластових знавців різних ділянок знання і пластування й достосовано до сучасних вимог життя. Досвід велів поділити іспити на дві групи відповідно до віку пластунок.

Однак тільки практичне стосовання цих приписів у діяльності з пластунками покаже, чи вони дійсно добрі, а чи може треба буде їх тут і там виправити. Пластові провідниці, а зокрема зв'язкові, причиняться до направи можливих помилок, якщо будуть надсилати Головній Пластовій Булаві через свої крайові пластові старшини свої завваги і пропозиції, що виринуть в часі стосування цих приписів у діяльності з пластунками.

Щойно по якимсь часі, коли ці приписи виправдають себе, будуть вони проголошені в "Пластових Вістях Головної Пластової Булави" як частина Правильника УПЮ.

С к о б !

пл.сен.кер. Ольга КУЗЬМОВИЧ,
Головна Булавна Пластунок.

В С Т У П

Щ о ц е і с п и т и в м і л о с т и ?

"Якнайбільш вистачити собі самій та й допомогти другим, а якнайменше потребувати помочі інших, - це дороговказ правдивої пластунки".

Щоб допомогти молоді досягнути цю мету, впроваджено в Пласті іспити вмілости, що стверджують вміння молоді в різnorodних ділянках.

Практична користь із іспитів умілости. Пластунка цікавиться всім, але вибирає - відповідно до свого окремого зацікавлення і здібностей - такі вмілости, які приносять їй приємність і користь. Вона поглиблює своє знання в цих ділянках і пам'ятає, що не рід вмілости, а докладне його знання є найважливішою справою. Пластунка, що склала декілька іспитів умілости стає зарадною в житті, незалежною від допомоги других.

Пластунка корисна у своїй громаді. Одним із трьох головних обов'язків пластунки є допомагати другим. Іспити вмілости підготовляють

її до цього завдання й допомагають його виконувати. Досвідчена в різних ділянках знання й життєво-зарадна пластунка стає корисною, повновартісною громадянкою. Вона завжди здібна допомогти громаді і не стає її тягарем.

Я к с к л а д а т и і с п и т и в м і л о с т и ?

1. Іспит вмілости може складати пластунка, що має принаймні першу пластову пробу. Вважаючи, що вона набула відповідне знання, щоб відповісти вимогам котроїсь із вмілостей, поданих у цій книжечці, вона складає на руки своєї гурткової зголошення до іспиту вмілости за зразком, поданим на стор. 8.
2. Гурткова предкладає це зголошення Комісії іспитів умілости, пропонуючи від себе, щоб зголошену допустити до іспиту.
3. Комісію іспитів умілости визначає кошова. Комісія складається з екзамінатора і представниці курінного проводу.
4. Екзамінатором іспитів умілости може бути :
а/ пластовий інструктор даної вмілости або
б/ особа з-поміж членів або не-членів Пласту, що має фахову освіту або довголітній досвід у даній ділянці.
Екзамінатор не-член Пласту складає заяву за зразком на стор. 12.
Ця заява переходується в актах кошової.
5. Перевірку вмілости переводить екзамінатор у приявності представниці курінного проводу. Якщо пластунка відповіла вимогам умілости,

екзамінатор і представниця курінного проводу підписують посвідку за зразком, поданим на стор. 9 . Цю посвідку представниця курінного проводу предкладає курінному проводові. Якщо пластунка не відповіла вимогам умілости, – вона може зголоситися до цього іспиту вдруге не раніш, як за пів року. Тоді вона повторює іспит повністю.

6. Іспит вмілости признає курінний провід на підставі посвідки зложення іспиту вмілости, предложені комісією. Курінний провід проголошує признання іспиту вмілости святково на сходинах або збірці куреня. Рівночасно він видає посвідку за зразком на ст. 10.
7. Раз добуті вмілости пластунка повинна поширювати й поглиблювати. Всі спортові вмілости мають бути поновлювані кожного року.
8. Відзнака кожного іспиту вмілости подана тут в тексті біля вимог. Кольор відзнак коричневий /бронзовий/, тло кольору пластової сорочки. Відзнаки вмілости носяться на правому рукаві повище ліктя. Тільки відзнаку іспиту вмілости з першої допомоги носяться на лівому рукаві.
9. Якщо всі члени гуртка склали якийсь іспит умілости, то вони мають право носити відповідну відзнаку на своїх ожностроях, а окрім цього на гуртковому прапорці.

10. Іспити вмилости можна складати теж на пластових таборах. Командантка табору має право прийняти зголошення до іспиту вмилости, перевети перевірку вмилости і признати іспит вмилости. Вона видає посвідку іспиту вмилости за зразком на стор. Ця посвідка є рівнозначна з посвідкою на стор.
Про признання іспиту вмилости комендантка табору повідомляє провід куреня, до якого пластунка належить.

Зразок зголошення до іспиту вмілости

Пластунка учасниця Ляриса ІВАНЕНКО,
членка гуртка "Маки"
12-го Куреня УПЮ-ок
у Філядельфії

Дня 16 червня 1965.

До Проводу
12-го Куреня УПЮ-ок ім. Наталі Кобринської
Філядельфія
через Провід гуртка "Маки"

Прошу допустити мене до іспиту вмілости з мандрівництва.
Я маю скінчених 13 років.

С к о б !

Ляриса Іваненко

Пропоную допустити до іспиту.

С к о б !

Машара Мак

Провідниця гуртка "Маки"

Зразок посвідки зложення іспиту вмілости

ПЛАСТ, Організація української молоді в Канаді
Пластова Станиця в Едмонтоні
Кіш Пластунок
Комісія іспитів умілости

П О С В І Д К А

Пластунка учасниця Ірина САВЧУК, літ 15,
членка гуртка "Волошки" 8-го Куреня УПЮ-ок в Едмонтоні
відповіла вимогам іспиту вмілости з ш в а л ь с т в а .
Комісія пропонує признати їй цей іспит.

Едмонто . дня 15 червня 1965

С к о б !

Василь Олексій

Екзамінатор

Люба Терлецька

Представниця курінного проводу

Зразок посвідки іспиту вмілости

ПЛАСТ, Організація української молоді в Австралії
Пластова Станиця в Мельборні
2 Курінь УПУ-ок ім. Ольги Басараб
Курінний провід

ПОСВІДКА ІСПИТУ ВМІЛОСТИ

Провід Куреня стверджує, що пластунка учасниця Ольга МАК,
літ 14, членка гуртка "Серни", зложила згідно з обов'язу-
ми вимогами іспит' вмілости з табірництва і має право носити
відповідну відзнаку.

Мельборн, дня 17 червня 1965

С К О Б !

м. есн. Вієка Зв'язкова

Зв'язкова

м. розв. Вієка Курінна

Курінна

Зразок посвідки іспиту вмілости, зложеного на пластовім таборі

ПЛАСТ, Організація української молоді в США
Пластовий табір УПЮ-ок "Областями України"
на "Зеленому Ярі" в Брайтон, Миш.
Провід табору.

ПОСВІДКА ІСПИТУ ВМІЛОСТИ

Пластунка учасниця Ірина ТРАЧ, літ 14, членка гуртка "Волошки"
8-го Куреня УПЮ-ок у Клівленді, зложила згідно з обов'язучими ви-
могами іспит умілости з м а н д р і в н и ц т в а і має право но-
сити відповідну відзнаку.

Зелений Яр, дня 26 липня 1965

м. с. е. Ольга Машарин

Комендантка табору

Зразок заяви екзамінатора

З А Я В А

Заявляю, що беру на себе повну відповідальність перед Пластом і українською спільнотою за те, що сумлінно й безсторонно та згідно з пластовими вимогами іспитів умілости виконаю мої обов'язки екзамінатора умілости з ділянки першої допомоги.

Аллентавн, дня 1. 12. 1965.

Адреса:

Д-р Степан Морович

2117 - 11-та вул.

Аллентавн, Н.Й.

Тел. 123-4567

Др Степан Морович
/підпис/

ВИМОГИ ДЛЯ ПЛАСТОВОГО ІНСТРУКТОРА ВМІЛОСТИ

Щоб досягнути звання пластового інструктора вмілости, пластун - пластунка мусить :

1. Мати всі три юнацькі пластові проби.
2. Назвати українську й чужу літературу з даної ділянки вмілости.
3. Знати українську термінологію даної вмілости.
4. Подати 5 ігор, що вправляють вмілість у даній ділянці, в тому одну власного укладу.
5. Подати свої методичні вказівки до ведення зайнять у даній ділянці.
6. Вести зайняття з даної ділянки з пластовим гуртком /звичайним або спеціалізаційним/ впродовж пів року або впродовж одного табору.

Звання пластового інструктора вмілости надає на внесення Станичної Пластової Старшини /кошового-кошової/ крайова пластова старшина.

ВИМОГИ ІСПИТІВ УМІЛОСТІ

П Е Р Ш А   Ч А С Т И Н А

В И М О Г И   І С П И Т І В   У М І Л О С Т И

для пластунок у віці 12 - 15 років

ПОАЗБУЧНИЙ СПИСОК УМІЛОСТЕЙ

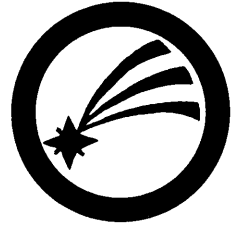
для пластунок у віці 12 - 15 років

1. Астрономія	12. Лещетарство
2. Веслування	13. Майстрування
3. Вишивання	14. Мандрівництво
4. Гігієна	15. Музика
5. Забавкарство	16. Наколесництво
6. Їзда верхи	17. Народні танки
7. Канойкарство	18. Організація гор
8. Ковзарство	19. Переплетництво
9. Краєзнавство	20. Перша допомога
10. Краєзнавство України	21. Піклування дітьми
11. Куховарство	22. Піклування немовлятами

23. Піклування хворими
24. Піонірство
25. Плавання
26. Плетення
27. Природознавство
28. Приятелька тварин
29. Провідництво
30. Розвага
31. Табірництво
32. Філятелія
33. Фотографування
34. Хатне господарство
35. Читання
36. Швальство

1 АСТРОНОМІЯ

1. Знає в загальному про зорі та їхні рухи.
2. Назве та покаже на небі 6 сузір. Знає, в якій порі року і в який час ночі можна побачити їх на небі.
3. Вміє вказати сторони світу за допомогою зір. Означить приблизно час дня при допомозі сонця і час ночі при допомозі зір і місяця.
4. Знає, що таке планети, комети й метеори.
5. Знає й пояснить, як постає затьміння сонця й місяця. Знає про вплив місяця на приплив і відплив морів.
6. Якщо в її місті, або недалекому сусідньому, є планетарій, або доступна для відвідувачів обсерваторія, - відвідає її.

Виконати 4 вимоги, в тому обов'язково вимоги 1, 3 і 5.

2

ВЕСЛУВАННЯ

1. Має іспит вмілости з плавання.
2. Знає правила безпеки на човні.
3. Знає правила рятування на воді та вміє вживати рятувальні прилади.
4. Знає сигнали, вживані на воді.
5. Знає різні роди човнів.
6. Вміє веслувати одним та двома веслами, посувати човен при допомозі дрючка, приставити човен до другого човна і до берега чи помосту, стернувати човном і прикріпити човен до берега.
7. Вміє витягнути човен на беріг та вилляти з нього воду.
8. Вміє перетягнути човен берегом через довший простір.
9. Вміє направити дрібні пошкодження човна.
10. Знає, як вирядити себе і човен на водну мандрівку.
11. Відбуде одно-денну плавбу човном під проводом пластунки, досвідченої у водному рятуванні.

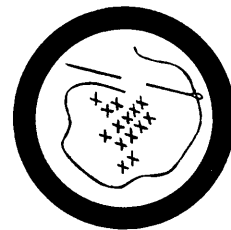

Виконати 5 вимог, в тому обов'язково вимоги 1, 2, 5, 6 і 10

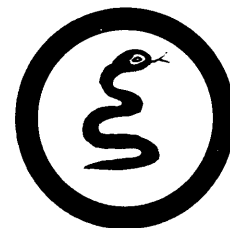
3 ВИШИВАННЯ

1. Вміє вишивати хрестиками, низом, гладдю і яворівським стібом.
2. Вміє наступні способи викінчування роботи: обмітка, косичка, зубкування й кутасики.
3. Вишиє серветку, на якій сама запроєктує розложення вишивки.
4. Вміє прикрасити вишивкою одяг.
5. Знає по одному взорові вишивки з восьми областей України.
6. Зладить альбомчик цих взорів.

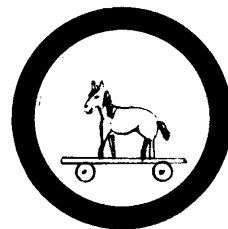
Виконати 4 вимоги, в тому обов'язково вимоги 1, 2 і 3

4 Г І Г І Є Н А

1. Знає будову людського тіла та головні фізіологічні чинності його органів.
  2. Знає, чому важливо для здоров'я придержуватися гігієнічних правил у щоденному житті / свіже повітря, чистота тіла й дозкілля, ранній прорух, здоровий харч, гігієнічні умови праці, рух, відпочинок, відповідний одяг, мешкання/, - сама придержується цих правил та вмiє в'яснити їх потребу другим.
  3. Переводить що-денній ранній прорух.
  4. Вмiє навчити пластовий гурток вправ, що всебічно розвивають тіло й виправляють поставу.
  5. Знає про шкiдливість курення і вживання алькогольних напiтків та вмiє в'яснити їх шкiдливе дiяння на людський органiзм.
  6. Знає й перестерiгає гiгiєну мандрiвки, таборування і спорту.
  7. Знає, як запобiгається заразливим хворобам та епiдеміям.
  8. Знає, як дезинфекувати помешкання, вбрання і посуду.
- Виконати 5 вимог, в тому обов'язково вимоги 1, 2 і 3.

5 ЗАБАВКАРСТВО

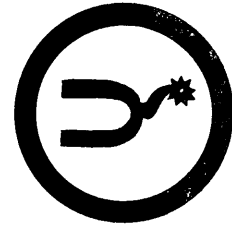

1. Зробить м'яча з решток матерії.
2. Зробить ляльку з намальованим або вишитим лицем та пошиє для неї ворання.
3. Зробить такі іграшки: а/ звірятко з решток матерії, б/ пташку, звірятко, чи іншу іграшку /для немовляти/ - з волічки, в/ кімнатку для ляльки /з влаштуванням/ - з коробки, г/ візочок на колесах - з дерева, ґ/ рухомого паяца - з текстури.
4. Зробить прикраси на ялинку.
5. Зробить нашвидку 5 іграшок: з каштанів, бульби, коробок від сірників, решток матерії, шишок, сірників, паперу.
6. Розробить клей до клеєння дерева, текстури і паперу.

Виконати 4 вимоги, в тому обов'язково вимоги 1, 5 і 6.

6

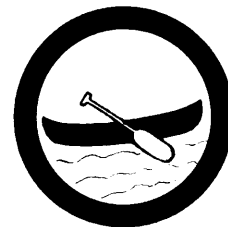
ІЗДА ВЕРХИ

1. Вміє їздити на коні трьома засадничими скоростями: ходю, вскач і галопом.
2. Вміє перескакувати на коні звичайні теренові перешкоди.
3. Вміє сідлати коня і правильно закладати вуздечку.
4. Вміє годувати, поїти та чистити коня.

Виконати 3 вимоги, в тому обов'язково вимоги 1 і 3.

7 КАНОЙКАРСТВО

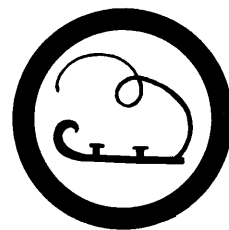

1. Має іспит вмілости з плавання.
2. Знає правила безпеки на канойці. Знає правила рятування на воді та вміє вживати рятувальні прилади.
3. Вміє веслувати одним і двома веслами.
4. Знає водні дороговкази.
5. Знає, як переносити канойку берегом та виляти з неї воду.
6. Знає, як плисти і причалювати під час вітру.
7. Відбуде 2-годинну плавбу канойкою без причалювання.
8. Виготовить плян одно-денної прогулянки канойкою.

Виконати в с і вимоги.

8

К О В З А Р С Т В О

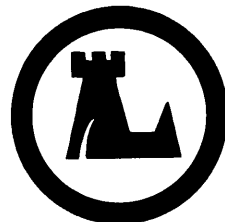
1. Має власні ковзани і вміє їх зберігати.
2. Свобідно їздить на льоду вперед і назад, знає перекладування. Виконує довільні звороти, затримується, виминає перешкоди з обох сторін.
3. Зробить на льоду дві фігури.
4. Знає дві гри на льоду.
5. Знає ковзарську гігієну: як розігріти себе, як відпочивати на льоду, щоб не застудитися.
6. Знає, що робити у випадку заломання льоду і як рятувати потопляючих. Вдвох перенесе на ковзанах хворого. Вміє дати першу допомогу в разі потовчення і звихнення.

Виконати вимоги 1, 2 і 5.

9

К Р А Є З Н А В С Т В О

/країни поселення/

1. Знає географію країни свого поселення.
2. Знає важливіші історичні місця та пам'ятки цієї країни.
3. Знає народню ношу і звичаї цієї країни.
4. Відвідає столицю та два інші міста, помітні історичними пам'ятками.
5. Зазнайомиться з туристичними провідниками та на їх основі запланує одну краєзнавчу прогулянку. Знає важливіші туристичні шляхи країни, в якій живе.

Виконати довільні 4 вимоги.

10

К Р А Є З Н А В С Т В О   У К Р А Ї Н И

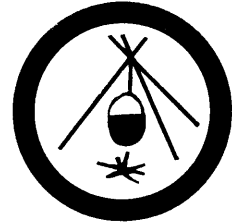
1. Знає добре географію України.
2. Знає важливіші історичні місця і пам'ятки України.
4. На основі літератури й оповідань батьків за-знайомиться ближче з областю України, з якої походять її батьки або предки.
5. Знає в загальному ношу і звичаї українського народу, а докладно знає ношу й особливі звичаї області походження своїх батьків або предків.
6. Знає добре господарську географію України та можливості й потреби господарського обміну /експорт, імпорт/.

Виконати 4 вимоги, в тому обов'язково вимоги 1 і 2.

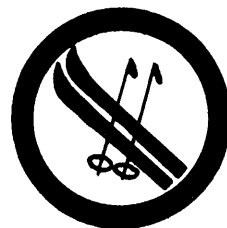

11 КУХОВАРСТВО

1. Знає поживну вартість харчів, особливо городини, і знає, як варити, щоб вони не втратили поживної вартості.
2. Вміє зварити чай, каву, яйце і юшку з м'яса.
3. Вміє естетично і вправно подати страви до стола дома і в таборі.
4. Вміє помити й посушити посуду, забезпечити її перед нищенням, вдержувати чистоту й порядок у домашній і таборовій кухні та в коморі.
5. Вміє уложити нескладне меню на тиждень для родини дома і для гуртка на таборі, беручи до уваги день посту.
6. Знає українські страви, зокрема ці, що їх подають на Святий Вечір і Великодній сніданок.
7. Зварить на таборовій кухні для гуртка два обіди з двох страв і дві вечері.
8. Збудує польову кухню та влаштування, що відповідають вимогам гігієни: магазин на харчі, яму для відпадків.

Виконає 4 вимоги, в тому обов'язково вимоги 1, 2 і 6.

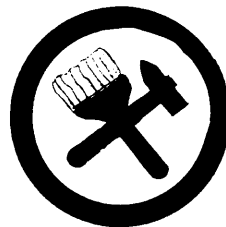
1. Має власний лещетарський виряд: лещета з безпечниковим в'язанням, ціпки і черевики. Розуміє важливість безпечникового в'язання.
2. Вміє хоронити від знищення і зберігати лещетарський виряд у літі і в зимі.
3. Вміє вживати згідно з приписами лещетарські витяги: а/ ливовий, б/ перехресний /"ті-бар"/, в/ тарілковий /"пома"/, г/ кріселковий.
4. Вміє уважно, без небезпеки для других і для себе, носити лещетарський виряд в руках і на плечі.
5. Вміє справно надягнути лещета та влучно пристроїти в'язання.
6. Вміє вправно ходити на лещетах по рівному, підходити під гору східцями і закосами та обернутися 180 ступнів на рівному й похилому терені.
7. Вміє вправно й контрольовано з'їжджати досувано-паралельним стилем /"стем-боген"/ по схилі, призначеному для заавансованих лещетарів.

8. Вміє контролювати свою швидкість і напрям в їзді на лещетах, вміє траверзувати й зісуватись по стрімкому.
9. Знає правила безпеки при з'їздах та правила і звичаї спортової поведінки на лещетарських теренах і в лещетарських колибах.

Виконати вимоги 1, 2, 3 без т. "г", 4, 6 і 9.

13

М А Й С Т Р У В А Н Н Я

Виконає дома або в пластовій домівці 6 з-поміж наступних робіт :

1. Помалює або потапетує кімнату.
2. Полякерує одну з наступних річей: вікно, двері, крісло, поличка.
3. Вб'є цв'ях і повісить образ.
4. Прикріпить занавіски на вікно і двері.
5. Здійме і завісить двері. Наолить замок. Вміє зарадити, коли двері скриплять.
6. Поміє вікно.
7. Наолить машину до шиття, заложить голку.
8. Зліпить збиту порцеляну, склеїть дерев'яний предмет.
9. Розстелить на підлозі килим.
10. Забезпечить на зиму вікно або двері.
11. Вставить шибу до вікна.

12. Змінить гумову прокладку в крані.
13. Змінить електричну жарівку, розпізнає пропалений електричний безпечник і замінить його.
14. Прочистить затканий злив.
15. Намаже пастою і вичистить підлогу.
16. Нагострить ніж.
17. Опакує пачку для висилки поштою.

14

МАНДРІВНИЦТВО

1. Має власний мандрівний виряд.
2. Вміє послуговуватися туристичними картами та знає важливіші туристичні шляхи у країні свого поселення.
3. Знає і придержується гігієни мандрівки й нічлігу в лісі і під дахом /стодола, горище/, розуміє закони безпеки й естетики лісу.
4. Знає зміст польової аптечки.
5. Знає кілька родів польової кухні, придатних у мандрівці, залежно від доступного матеріялу й терену. Знає вартість різного роду дерева, як палива.
6. Вміє поставити принаймні три різні формою шатра і приспособити їх для нічлігу.
7. Вміє запалити вогонь найбільш двома сірниками в суху погоду і під час дощу. Вміє загасити вогонь і впорядкувати місце по ватрі.
8. Збудує польову кухню, придатну в мандрівці і зварить на ній обід. Спече бульбу і зварить чай на звичайному вогнищі.

9. Заплянує мандрівку для гуртка : а/ визначить шлях мандрівки, б/ обчислить довжину дороги й розложить її на час тривання, в/ підбере якість та обчислить кількість потрібних харчів, г/ зложить список потрібного виряду.
10. По вивченні карти перед мандрівкою, поведе гурток в незна-ній околиці на віддаль трьох миль - 4.5 км. З картою в руках поведе цілоденну прогулянку на віддаль 12 миль - 18 км. В ча-сі прогулянки правильно послуговується картою в мірилі 1 до 100,000. Перед вимаршом опише з карти терен, на якому має вести прогулянку.
11. Предложить орієнтаційний плян відбутої мандрівки, зладжений на підставі карти та подасть свої спостереження щодо прикмет природи.
12. Відбуде в біжучому році 4 мандрівки, в тому одну з нічлігом, або мандрівний табір.

Виконати 6 вимог, в тому обов'язково вимоги 1, 2, 6 і 7.

15 МУЗИКА

1. Знає історію української музики та її визначних представників.
2. Знає життя і твори принаймні 6-ох світових композиторів.
4. Вміє пізнавати важливіші музичні інструменти і сама грає на одному з них.
5. Подасть свої враження з концертів, які слухала впродовж останніх трьох місяців безпосередно або в радіо.
6. Має збірку грамофонних платівок класичної музики.
7. Заграє на своєму інструменті та заспіває національний і пластовий гімн.
8. Заграє або заспіває в правильному темпі й ритмі 5 пластових і 10 народніх пісень.
9. Вміє з нот заграти або заспівати нескладну мелодію.
10. Вміє підібрати акомпаньямент до нескладних пісень на другий голос.

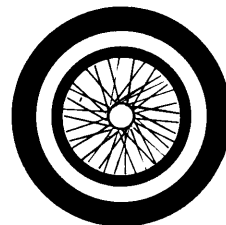

11. Добере для пластової ватри відповідну до її змісту збірку пісень.
- ✓ 12. Власним співом або музикою причиниться до програми ватри або пластової імпрези.

Виконати 5 вимог, в тому обов'язково вимоги 1, 6 і 7.

16 НАКОЛЕСНИЦТВО

1. Має власне колесо й уміє вдержати його в добромому стані. Вміє направити пошкоджену душу колеса.
2. Вміє добре їздити на колесі, всідає і зсідає з обох сторін, виминає перешкоди, вміє їхати, тримаючи керму одною рукою.
3. Вміє прикріпити до колеса запакований наплечник і втримати рівновагу на обтяженому колесі.
4. Знає і примінює в практиці основи гігієни й безпеки їзди на колесі.
5. Знає приписи вуличного руху й дорогові знаки.
6. Опрацює плян одноденної прогулянки колесом, користуючись картою.

Виконати в с і вимоги.

17 НАРОДНІ ТАНКИ

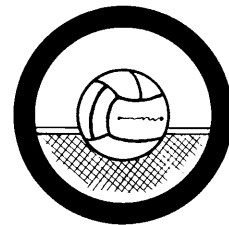
1. Знає історію українського народного танку.
2. Вміє вправно й гарно відтанцювати 3 народні танки, кожний із іншої області України.
3. Знає правильні постави й рухи українського народного танку.

Виконати в с і вимоги.

18

ОРГАНІЗУВАННЯ ГОР

1. Вміє вправно грати дві з-поміж наступних спортових ігор: відбиванка, кошівка, пори-ванка, два вогні.
2. Вміє zorganizувати й перевести :
  - а/ 3 теренові гри
  - б/ 3 гри, що вправляють спостережливість і зорову пам'ять
  - в/ 3 гри, що вправляють слух і дотик
  - г/ по 3 гри, зв'язані з бігом і метанням
  - ї/ 5 товариських ігор - відповідно до особового складу й на-строю товариства
  - д/ 5 дитячих забав-ігор.
3. Знає і примінює в практиці основи гігієни й безпеки на майдані і в залі перед початком і по закінченні гри.
4. Знає, які гри й забави можна влаштувати на льоду, снігу й воді.
5. Обдумає й переведе 3 гри, що можуть перевірити знання пластунки учасниці і пластунки розвідувачки з ділянок : українознавства,

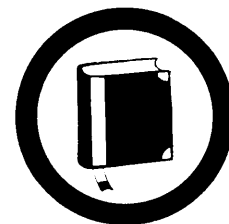
сигналізації, першої допомоги – по одній із кожної ділянки.

6. Виконає 3 предмети для ігор, як м'ячик, мішочок, маска, сітка й ін.
7. Розуміється на якості потрібного для ігор приладдя.

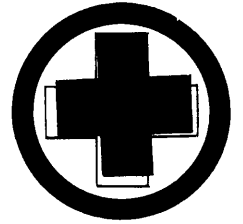
Виконати 3 вимоги, в тому обов'язково вимогу 2.

19 ПЕРЕПЛЕТНИЦТВО

1. Знає переплетниче знаряддя й матеріял і знає, де можна його купити.
2. Переплітає книжки, нотатники, - оправляє образи.
3. Вміє оправити туристичну карту.
4. Предложить 3 праці з переплетництва, з того дві, виконані для куреня, або взагалі для Пласту.

Виконати в с і вимоги.

1. Знає будову людського тіла та його головні фізіологічні чинності.
2. Знає положення головних артерій /б'ючок/.
Знає, як натиском здержати кровотечу з б'ючки і жили і як задержати кровотечу з носа.
3. Знає, як рятувати втопленого, - вмiє примiнити штучне вiддихання.
4. Знає, як правильно поступати у випадку шоку.
5. Знає, як рятувати пораненого електричним струмом, як поступати, коли поранений ще далі в контактi зi струмом.
6. Вмiє пiзнати трiйливі ягоди і гриби і знає, що робити в разi затроєння ними.
7. У випадку вивихнення і зломання вмiє правильно унерухомити пошкодження і транспортувати хворого.
8. Знає кілька способів перенесення хворого - одинцем і при допомозі другого. Знає, як із рiзного матерiялу влаштувати носилки.

/оверни/

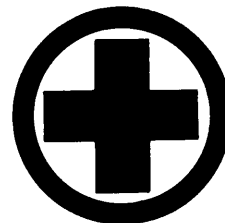
9. Знає адресу найближчого лікаря, лікарні, поліції. Вміє правильно повідомити про випадок: усно, телефонічно, чи листом.
10. Знає склад підручної аптечки і як уживати поодинокі ліки.

Виконати довільних 8 вимог.

21

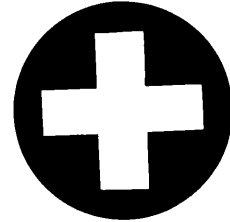
ПІКЛУВАННЯ ДІТЬМИ /2-6 років/

1. Знає в загальному, як дбати про здоров'я дитини.
  2. Знає розподіл дня в житті дитини.
  3. Вміє одягнути й зачесати дитину, як теж роздягнути, викупати її та поклати спати.
  4. Знає, як зодягнути дитину на прохід – залежно від пори року, дня і погоди та поведе її на прохід.
  5. Знає дитячі гри для розваги й науки. Забавить групу дітей впродовж пів години.
  6. Вміє розказати 5 казок для дітей.
  7. Вміє заспівати 5 дитячих пісень.
  8. Знає дитячу літературу й журнали для дітей.
  9. Вміє влаштувати дитячу кімнату або куток.
  10. Знає меню для дітей і вміє зварити и подати дитині кілька страв.
- Виконати 5 вимог, в тому обов'язково вимоги 1, 3 і 5.

22

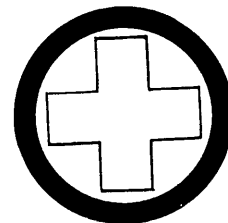
ПІКЛУВАННЯ НЕМОВЛЯТАМИ

1. Знає основи гігієни немовляти.
2. Вміє купати, одягати й перевинути немовля.
3. Вміє - за вказівками лікаря - приготувати їжу для немовляти й годувати нею.
4. Вміє одягнути немовля відповідно до пори року.
5. Вміє забавити й заспати немовля.
6. Знає, коли можна вивозити немовля на прохід і на сонце.
7. Вміє влаштувати дитячу кімнату або дитячий куток.

Виконати 4 вимоги, в тому обов'язково вимоги 1 і 2.

23 ПІКЛУВАННЯ ХВОРИМИ

1. Знає, як поступати з хворим до приходу лікаря.
2. Вміє влаштувати кімнату хворого, змінити білля, стелити ліжко, мити й харчувати хворого, допомогти вложити басейн, подати ліки. Вміє перенести хворого з ношів на ліжко й навпаки при допомозі 1-2 осіб.
3. Вміє зладити напитки, що холодять і дієтичний харч.
4. Знає, як поступати при заразливій недугі.
5. Знає дезинфекцію посуду й відходів.
6. Знає склад домашньої аптечки і знає, як уживати поодинокі ліки.
7. Вміє зміряти температуру тіла й кімнати, пульс і віддих. Вміє вести карту температури й давати оклади.
8. Має принаймні 7 днів практики у піклуванні хворими.

Виконати 4 вимоги, в тому обов'язково вимоги 1, 3 і 6.

24 П І О Н І Р С Т В О

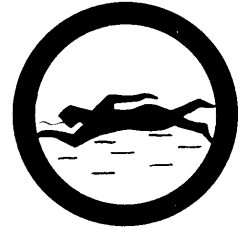

1. Вміє вигострити сокиру й витесати кілки до шатра.
2. Вміє поставити шатро і правильно його обкопати.
3. Зробить 3 предмети щоденного вжитку в таборі, як: столик, полички, вішак на одяг.
4. Зробить список піонерського знаряддя, потрібного в таборі.
5. Знає пластові вузли, вміє їх в'язати та пояснити їхнє практичне примінення.
6. Поставить польову кухню й заварить на ній воду.

Виконати 4 вимоги, в тому вимоги 2 й 4 обов'язково.

25

П Л А В А Н Н Я

1. Знає гігієну купелі і примінює її в практиці.
2. Знає правила безпеки на воді.
3. Скочить до води на ноги й на голову, - правильно виконає стартовий скок.
4. Вдержиться 60 секунд на воді не пливучи.
5. Перепливе 100 ярдів - 100 метрів - довільним стилем.
6. Викажеться опануванням одного грудного стилю та перепливе ним 50 ярдів - 50 метрів.
7. Викажеться опануванням одного стилю горілиць та перепливе ним 50 ярдів - 50 метрів.
8. Перепливе 25 ярдів - 25 метрів з предметом, не замочивши його.
9. Назве різні стилі плавання.
10. Перепливе в одязі /однострій або суконка, панчохи або скарпетки/

/оберни

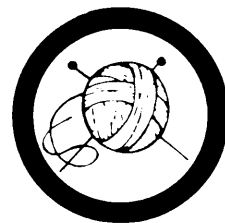
15 ярдів - 15 метрів - і роздягнеться у воді з цього одягу.

11. Перепливе під водою 5 ярдів - 5 метрів.

12. Зорганізує три довільні забави в час купелі та знає, як використати їх при науці плавання.

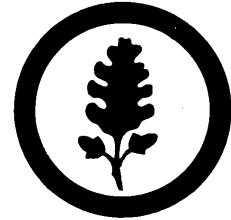
Виконати всі вимоги.

26 П Л Е Т Е Н Н Я

1. Вміє плести гачком і дротами.
2. Виплете : светер і 3 з наступних частин одягу : шалик, шапка, навушники, рукавички, скарпетки.
3. Виконає нескладний взір гачком і дротами зі зразка або опису в книжці чи журналі.

Виконати в с і вимоги.

1. Знає загально про фльору й фавну України.
2. Розпізнає по 10 різних пtiць, комах і тварин. Знає, в яких місцях вони в природі живуть.
3. Знає й розпізнає по 10 дерев і рослин. Має збірку засушених зел.
4. Розпізнає сліди домашніх тварин: коня, корови, вівці і домашніх пtiць: курки, качки, індика.
5. Прочитає одну книжку про життя тварин чи плекання рослин.
6. Плекає впродовж літа грядку в городі, або ввесь рік рослину в хаті.
7. Піклується в зимі пташками.

Виконати 5 вимог, в тому вимоги 1, 2, 5 і 6 обов'язково.

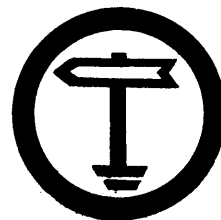

1. Знає загально анатомію домашніх і господарських тварин.
2. Знає закони про охорону тварин.
3. Знає, як лікувати рани, звихнення і зломання у тварин.
4. Розпізнає сліди домашніх і господарських тварин.
5. Впродовж року піклується одною з домашніх або господарських тварин: приготує леговище й харч, дбає про чистоту.

Виконати 3 довільні вимоги.

29

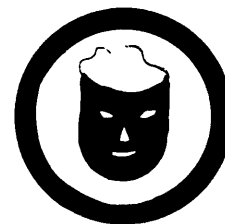
П Р О В І Д Н И Ц Т В О

1. Має плян свого міста та вкаже на ньому місця, які варта відвідати. Знає комунікаційні засоби, якими можна до цих місць дістатися.
2. Знає дещо з історії міста, в якому живе.
3. Заплянує та переведе прогулянку гуртка до одного з цікавих місць у місті, в якому живе.
4. Знає добре місто у промірі одної милі довкруги свого дому та вміє показати дорогу в своїй околиці. Орієнтується в найближчій околиці пластової домівки.
5. Знає, які є найближчі сусідні містечка та якими дорогами можна доїхати до них.
6. Вміє вказати бензинові та авто-ремонтні станції у своїй околиці.
7. Знає телефон, адресу і найкоротшу дорогу від свого дому до найближчого лікаря, лікарні, аптеки, поліційної станиці й пожежної охорони.

Виконати 5 вимог, в тому обов'язково вимоги 3, 4 і 7.

30 Р О З В А Г А

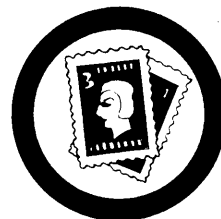
1. Виведе два роди розваги з-поміж наступних : танець, спів, рецитація, гра на інструменті. Час тривання: не менше трьох хвилин. Виконання мусить бути на відповідному мистецькому рівні, що надається до виступу перед ширшою, не-пластовою, публікою.
2. Підготує та переведе виступ на пластовій ватрі, напр.: хоровий спів, гра на інструменті, сценка, скеч, пантоміма, жарт і т.і. Час виконання не менше 10 хвилин.

Виконати о б і вимоги.

1. Докладно вяснить, як підібрати догідне місце під табір.
2. Вміє поставити шатро й витесати для нього кілки.
3. Виконає один із наступних предметів для вжитку в таборі: стільчик, стояк на начиння, поличка в шатрі.
4. Вяснить потребу вдержання чистоти в таборі, знає, що робити з рештками їжі і сміттям.
5. Знає принаймні два роди уставки шатер у таборі. Вяснить добрі сторони кожного із них.
6. Зварить на польовій кухні сніданок для гуртка.
7. Виготовить список таборового виряду для гуртка.
8. Поставить і розпалить ватру, загасить її й упорядкує по ній місце.
9. Вяснить, як вигострити, уживати й носити/сокиру и ніж/
10. Відбуде успішно три-тижневий пластовий табір.

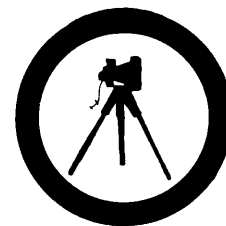
Виконати 5 вимог, в тому вимоги 2, 3 і 10 обов'язково.

1. Має власну збірку марок, упорядковану в альбомі.
2. Розуміється на філіателістичних каталогах. Знає засади виміни марок.
3. Знає історію поштової марки.
4. Знає в загальному про українську філіателію.
5. Знає, які пошкодження обезцінюють марку та як її зберігати, щоб не втратила вартости.
6. Має збірку пластових марок та слідкує за їх появою.

Виконати 3 вимоги, в тому обов'язково вимоги 1 і 5.

33 ФОТОГРАФУВАННЯ

1. Має власний фотографічний апарат і потрібне приладдя.
2. Предложить 20 різних світлин, що їх сама знімала.
3. Зробить для свого куреня альбом із власної роботи світлинами з пластового життя, або віддасть цикл таких же світлин до пластової хроніки або прикраси домівки.

Виконати всі вимоги.

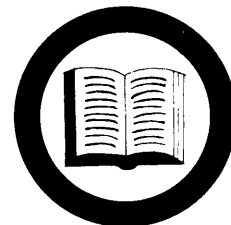
34

ХАТНЄ ГОСПОДАРСТВО

1. Вміє прибрати хату на одне з великих свят /Різдво, Великдень/.
2. Вміє закупити для дому харчі на один тиждень.
3. Вміє вичистити хату відпорошником.
4. Вміє підготувати малу гостину дома або буфет для чайного вечора.
5. Знає головні засади доброго тону, що обов'язують господиню та вміє їх примінити.

Виконати в с і вимоги.

1. Належить до публічної бібліотеки й веде список прочитаних книжок.
2. Сама збирає книжки і має власну бібліотеку, зложену принаймні з 50-ти книжок, – з них 50% українських.
3. Передплачує два журнали для молоді.
4. Вміє шанувати книжку, обгортати її в папір та держати в порядку.
5. Знає роди письменства /роман, повість, новеля, поема, есей і ін./ та вміє подати приклад до кожного із них.
6. Знає принаймні 15 українських і 10 чужомовних книжок, що є загально відомі, як перлини літератури і знає дещо про їхніх авторів.

Виконати 4 вимоги, в тому обов'язково вимоги 2, 3 і 4.

36 ШВАЛЬСТВО

1. Вміє добре шити в руках різними стібами.
2. Вміє поладнати шовковий і вовняний одяг, чистити плями на ньому, гарно гладити.
3. Вміє викроїти зі зразка /форми/ спортову блузку або дитячу суконку.
4. Вміє обшити на машині або рукою дірку для гудзика, залатати білля та поштопати: /поцирувати/ панчохи або скарпетки.
5. Вміє сама для себе суконку.

Виконати в с і вимоги.

ДРУГА ЧАСТИНА

ВИМОГИ ІСПИТІВ УМІЛОСТІ

для пластунок у віці 16 - 17 років

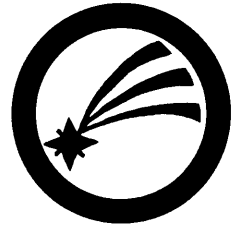
ПОАЗБУЧНИЙ СПИСОК УМІЛОСТЕЙ
для пластунок у віці 16 - 17 років

1. Астрономія	12. Краєзнавство України
2. Веслування	13. Куховарство
3. Вишивання	14. Лещетарство
4. Вітрильництво	15. Майстрування
5. Гігієна	16. Мандрівництво
6. Журналістика	17. Машинописання
7. Забавкарство	18. Міжнародне побратимство
8. Їзда верхи	19. Музика
9. Канойкарство	20. Наколесництво
10. Ковзарство	21. Народні танки
11. Краєзнавство	22. Образотворче мистецтво

- 23. Організування гор
- 24. Пекарство
- 25. Перекладництво
і знання мов
- 26. Переплетництво
- 27. Перша допомога
- 28. Піклування дітьми
- 29. Піклування немовлятами
- 30. Піклування хворими
- 31. Піонірство
- 32. Плавання
- 33. Плетення

- 34. Природознавство
- 35. Приятелька тварин
- 36. Провідництво
- 37. Розвага
- 38. Стенографія
- 39. Табірництво
- 40. Філятелія
- 41. Фотографування
- 42. Фризієрство
- 43. Хатнє господарство
- 44. Читання
- 45. Швальство

1 АСТРОНОМІЯ

1. Знає в загальному про зорі та їхні рухи.
2. Назве та покаже на небі 6 сузір. Знає, в якій порі року і в який час ночі можна побачити їх на небі.
3. Вміє вказати сторони світу за допомогою зір. Означить приблизно час дня при допомозі сонця і час ночі при допомозі зір і місяця.
4. Знає, що таке планети, комети й метеори.
5. Знає й пояснить, як постає затьміння сонця й місяця. Знає про вплив місяця на приплив і відплив морів.
6. Якщо в її місті, або недалекому сусідньому, є планетарій, або доступна для відвідувачів обсерваторія, - відвідає її.

2

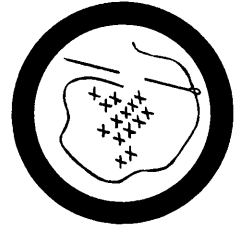
ВЕСЛУВАННЯ

1. Має іспит вмілости з плавання.
2. Знає правила безпеки на човні.
3. Знає правила рятування на воді та вміє вживати рятувальні прилади.
4. Знає сигнали, вживані на воді.
5. Знає різні роди човнів.
6. Вміє веслувати одним та двома веслами, посувати човен при допомозі дрючка, приставити човен до другого човна і до берега чи помосту, стернувати човном і прикріпити човен до берега.
7. Вміє витягнути човен на беріг та вилляти з нього воду.
8. Вміє перетягнути човен берегом через довший простір.
9. Вміє направити дрібні пошкодження човна.
10. Знає, як вирядити себе і човен на водну мандрівку.
11. Відбуде одно-денну плавбу човном під проводом пластунки, досвідченої у водному рятуванні.

З ВИШИВАННЯ

1. Вміє вишивати хрестиками, низом, гладдю і яворівським стібом.
2. Вміє наступні способи викінчування роботи: обмітка, косичка, зубкування й кутасики.
3. Вишиє серветку, на якій сама запроєктує розложення вишивки.
4. Вміє прикрасити вишивкою одяг.
5. Знає по одному зорові вишивки з восьми областей України.
6. Зладить альбомчик цих зорів.

4 ВІТРИЛЬНИЦТВО

1. Має іспити вмілости з плавання й веслування.
2. Знає правила безпеки на вітрильнику.
3. Знає правила морських доріг і водні сигнали та дороговкази. Орієнтується в передвісниках бурі.
4. Вміє читати морські карти та зможе знайти своє положення при допомозі карти, компаса й обсервації берегів.
5. Знає роди вітрильників та з чого вони складаються.
6. Вміє в'язати вузли: рятувальний, три роди причальних, рибальський, ткацький і вісімковий.
7. Вміє обходитися з вітрильником, підносити та опускати вітрила, скручувати та в'язати линви.
8. Знає, як удержати вітрильник у доброму стані і як забезпечити його, зокрема вітрила, на зиму.
9. Надасть і відбере світлом і прапорцями вістку зі шкаторини: Морз'ом 16 букв і семафором 24 букви на хвилину.

10. Вміє - відповідно до потреби - відплисти з пристані і причалити до неї. Вміє плисти з вітром і проти вітру.
11. Відбуде принаймні 6 годин плавби на вітрильнику.

5 Г І Г І Є Н А

1. Знає будову людського тіла та головні фізіологічні чинності його органів.
2. Знає, чому важливо для здоров'я придержуватися гігієнічних правил у щоденному житті / свіже повітря, чистота тіла й довкілля, ранній прорух, здоровий харч, гігієнічні умови праці, рух, відпочинок, відповідний одяг, мешкання/, - сама придержується цих правил та вміє вияснити їх потребу другим.
3. Переводить що-денній ранній прорух.
4. Вміє навчити пластовий гурток вправ, що всебічно розвивають тіло й виправляють поставу.
5. Знає про шкідливість курення і вживання алкогольних напитків та вміє вияснити їх шкідливе діяння на людський організм.
6. Знає й перестерігає гігієну мандрівки, таборування і спорту.
7. Знає, як запобігається заразливим хворобам та епідеміям.
8. Знає, як дезинфекувати помешкання, вбрання і посуду.

6

ЖУРНАЛІСТИКА

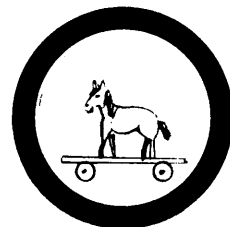
1. Співпрацює принаймні 6 місяців у редакції пластового журналу – гурткового, курінного, загального.
2. Вміє самостійно написати статтю або репортаж, що міг би бути поміщений в часописі чи журналі.
3. Предложить опис події з життя пластового гуртка, куреня або табору
4. Знає роди часописів.
5. Знає найбільш вживані роди друкарських черенок.
6. Знає знаки друкарської коректи.

7

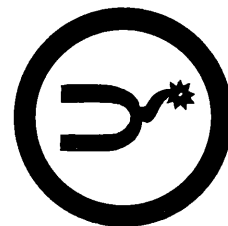
З А Б А В К А Р С Т В О

1. Зробить м'яча з решток матерії.
2. Зробить ляльку з намальованим або вишитим лицем та пошиє для неї вбрання.
3. Зробить такі іграшки: а/ звірятко з решток матерії, б/ пташку, звірятко, чи іншу іграшку /для немовляти/ - з волічки, в/ кімнатку для ляльки /з влаштуванням/ - з коробки, г/ візочок на колесах - з дерева, ґ/ рухомого паяца - з текстури.
4. Зробить прикраси на ялинку.
5. Зробить нашвидку 5 іграшок: з каштанів, бульби, коробок від сірників, решток матерії, шишок, сірників, паперу.
6. Розробить клей до клеєння дерева, текстури і паперу.

8 ІЗДА ВЕРХИ

1. Вміє їздити на коні трьома засадничими скоростями: ходю, вскач і галопом.
2. Вміє перескакувати на коні звичайні теренові перешкоди.
3. Вміє сідлати коня і правильно закладати вуздечку.
4. Вміє годувати, поїти та чистити коня.

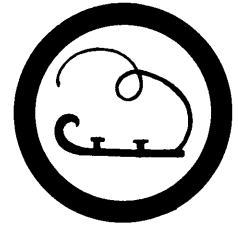
9 КАНОЙКАРСТВО

1. Має іспит вмілості з плавання.
2. Знає правила безпеки на канойці. Знає правила рятування на воді та вміє вживати рятувальні прилади.
3. Вміє веслувати одним і двома веслами.
4. Знає водні дороговкази.
5. Знає, як переносити канойку берегом та вилляти з неї воду.
6. Знає, як плисти і причалювати під час вітру.
7. Відбуде 3-годинну плавбу канойкою без причалювання.
8. Виготовить плян одно-денної прогулянки канойкою.

10 К О В З А Р С Т В О

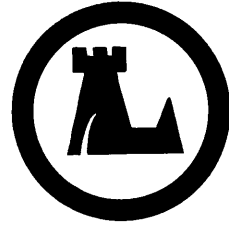
1. Має власні ковзани і вміє їх зберігати.
2. Свобідно їздить на льоду вперед і назад, знає перекладування. Виконує довільні звороти, затримується, вимінає перешкоди з обох сторін.
3. Зробить на льоду дві фігури.
4. Знає дві гри на льоду.
5. Знає ковзарську гігієну: як розігріти себе, як відпочивати на льоду, щоб не застудитися.
6. Знає, що робити у випадку заломання льоду і як рятувати потонаючих. Вдвох перенесе на ковзанах хворого. Вміє дати першу допомогу в разі потовчення і звихнення.

11

К Р А Є З Н А В С Т В О

/країни поселення/

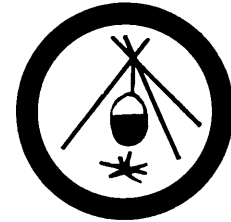
1. Знає географію країни свого поселення.
2. Знає важливіші історичні місця та пам'ятки цієї країни.
3. Знає народню ношу і звичаї цієї країни.
4. Відвідає столицю та два інші міста, замітні історичними пам'ятками.
5. Зазнайомиться з туристичними провідниками та на їх основі запланує одну краєзнавчу прогулянку. Знає важливіші туристичні шляхи країни, в якій живе.

1. Знає добре географію України.
2. Знає важливіші історичні місця і пам'ятки України.
4. На основі літератури й оповідань батьків за-знайомиться ближче з областю України, з якої походять її батьки або предки.
5. Знає в загальному ношу і звичаї українського народу, а докладно знає ношу й особливі звичаї області походження своїх батьків або предків.
6. Знає добре господарську географію України та можливості й потреби господарського обміну /експорт, імпорт/.

1. Знає поживну вартість харчів, особливо городини, і знає, як варити, щоб вони не втратили поживної вартості.
2. Вміє варити нескладні страви, що входять у щоденне меню, як: юшка, м'ясо, городина, каша, страви з муки, солодке, яйця, чай, кава і ін.
3. Вміє естетично і вправно подати страви до стола дома і в таборі.
4. Вміє помити й посушити посуду, забезпечити її перед нищенням, вдержувати чистоту і порядок у домашній і таборовій кухні та в коморі.
5. Вміє уложити нескладне меню на тиждень для родини дома і для гуртка на таборі, беручи до уваги день посту.
6. Знає українські страви, зокрема ці, що їх подають на Святий Вечір і Великодній сніданок.
7. Зварить на таборовій кухні для гуртка два обіди з двох страв і дві вечері.
8. Збудує польову кухню та влаштування, що відповідають вимогам гігієни: магазин на харчі, яму для відпадків.

1. Має власний лещетарський виряд: лещета з безпечниковим в'язанням, ціпки і черевики. Розуміє важливість безпечникового в'язання.
2. Вміє хоронити від знищення і зберігати лещетарський виряд у літі і в зимі.
3. Вміє вживати згідно з приписами лещетарські витяги: а/ ливовий, б/ перехресний /"ті-бар"/, в/ тарілковий /"пома"/, г/ кріселковий.
4. Вміє уважно, без небезпеки для других і для себе, носити лещетарський виряд в руках і на плечі.
5. Вміє справно надягнути лещета та влучно пристроїти в'язання.
6. Вміє вправно ходити на лещетах по рівному, підходити під гору східцями і закосами та обернутися 180 ступнів на рівному й похилому терені.
7. Вміє вправно й контрольовано з'їжджати досувано-паралельним стилем /"стем-боген"/ по схилі, призначеному для заавансованих лещетарів.

/оберни/

8. Вміє контролювати свою швидкість і напрям в їзді на лещетах, вміє траверзувати й зісуватись по стрімкому.
9. Знає правила безпеки при з'їздах та правила і звичаї спортової поведінки на лещетарських теренах і в лещетарських колибах.

15 МАЙСТРУВАННЯ

Виконає дома або в пластовій дoмiвцi 10 з-помiж наступних робiт :

1. Помалює або потапетує кiмнату.
2. Полякерує одну з наступних рiчеи: вiкно, дверi, крiсло, поличка.
3. Вб'є цв'ях i повiсить образ.
4. Прикрiпить занавiски на вiкно i дверi.
5. Здiйме i завiсить дверi. Наоливить замок. Вмiє зарадити, коли дверi скриплять.
6. Помиє вiкно.
7. Наоливить машину до шиття, заложить голку.
8. Злiпить збиту порцеляну, склеiть дерев'яний предмет.
9. Розстелить на пiдлозi килим.
10. Забезпечить на зиму вiкно або дверi.
11. Вставить шибу до вiкна.

/оберни/

12. Змінить гумову прокладку в крані.
13. Змінить електричну жарівку, розпізнає пропалений електричний безпечник і замінить його.
14. Прочистить затканий злив.
15. Намаже пастою і вичистить підлогу.
16. Нагострить ніж.
17. Опакує пачку для висилки поштою.

16 МАНДРІВНИЦТВО

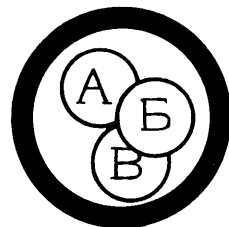
1. Має власний мандрівний виряд.
2. Вміє послуговуватися туристичними картами та знає важливіші туристичні шляхи у країні свого поселення.
3. Знає і придержується гігієни мандрівки й нічлігу в лісі і під дахом /стодола, горище/, розуміє закони безпеки й естетики лісу.
4. Знає зміст польової аптечки.
5. Знає кілька родів польової кухні, придатних у мандрівці, залежно від доступного матеріялу й терену. Знає вартість різного роду дера, як палива.
6. Вміє поставити принаймні три різні формою шатра і приспособити їх для нічлігу.
7. Вміє запалити вогонь найбільш двома сірниками в суху погоду і під час дощу. Вміє загасити вогонь і впорядкувати місце по ватрі.
8. Збудує польову кухню, придатну в мандрівці і зварить на ній обід. Спече бульбу і зварить чай на звичайному вогнищі.

/оберни/

9. Запланує мандрівку для гуртка : а/ визначить шлях мандрівки, б/ обчислить довжину дороги й розложить її на час тривання, в/ підбере якість та обчислить кількість потрібних харчів, г/ зложить список потрібного вряду.
10. По вивченні карти перед мандрівкою, поведе гурток в незнаній околиці на віддаль трьох миль - 4.5 км. З картою в руках поведе цілоденну прогулянку на віддаль 12 миль - 18 км. В часі прогулянки правильно послуговується картою в мірилі 1 до 100,000. Перед вимаршом опише з карти терен, на якому має вести прогулянку.
11. Предложить орієнтаційний плян відбутої мандрівки, зладжений на підставі карти та подасть свої спостереження щодо прикмет природи.
12. Відбуде в біжучому році 4 мандрівки, в тому одну з нічлігом, або мандрівний табір.

1. Знає український правопис.
2. Перепишує на машині текст зі швидкістю 60 букв на хвилину.
3. Пише на машині під диктат з приписаною швидкістю, не роблячи більш 3-ох похибок на сторінку.
4. Розмістить текст листа відповідно до величини паперу.
5. Знає величини /формати/ листів і правильне розміщення тексту письм /фірма, дата, адреса, зміст, підпис/ : приватного, урядового, купецького.
6. Вміє вживати принаймні дві різні машини до писання, вміє чистити машину та заложити ленту.
7. Знає загально про способи письмовідбивання, зокрема про цикльо-стиль і офсет і вміє писати для цих способів матриці.

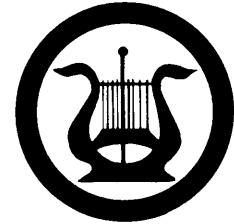

1. Знає в загальному географію й історію однієї чужої країни, її національні емблеми та відзнаки її молодечих організацій.
2. Знає в загальному про структуру й дію міжнародних організації скавтів і скавток або інших молодечих організацій.
3. Переписується впродовж року з чужо-національною скавткою, або членкою іншої молодечої організації, зазнайомиться з історією її країни, традицією й фольквором.
4. Знає, як вміло інформувати про Україну і викажеться осягами здобутої симпатії для України.
5. Знає добре історію скавтінгу і життєпис Бейден-Повела і вміє поінформувати про Український Пласт на тлі світового скавтінгу. Знає про діяльність Головного реферату скавтських зв'язків при Головній Пластовій Булаві.
6. Вміє вичислити всі відбуті скавтські джемборе і знає, в котрих брали участь українські пластуни.

7. Заміняється зі скавткою або членкою іншої молодечої організації, з якою переписується, предметом, характеристичним для Пласту.
8. Опановує мову, в якій переписується.

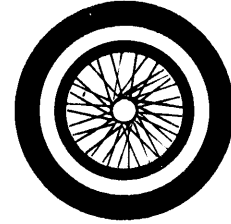
19 МУЗИКА

1. Знає історію української музики та її визначних представників.
2. Знає життя і твори принаймні 6-ох світових композиторів.
4. Вміє пізнавати важливіші музичні інструменти і сама грає на одному з них.
5. Подасть свої враження з концертів, які слухала впродовж останніх трьох місяців безпосередно або в радіо.
6. Має збірку грамофонних платівок класичної музики.
7. Заграє на своєму інструменті та заспіває національний і пластовий гімн.
8. Заграє або заспіває в правильному темпі й ритмі 5 пластових і 10 народніх пісень.
9. Вміє з нот заграти або заспівати нескладну мелодію.
10. Вміє підібрати акомпаньямент до нескладних пісень на другий голос.

11. Добере для пластової ватри відповідну до її змісту збірку пісень.
12. Власним співом або музикою причиниться до програми ватри або пластової імпрези.

20 НА КОЛЕСНИЦТВО

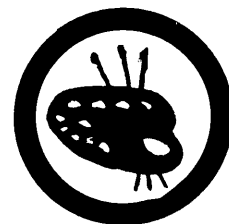
1. Має власне колесо й уміє вдержати його в добромu стані. Вміє направити пошкоджену душу колеса.
2. Вміє добре їздити на колесі, всідає і зсідає з обох сторін, виминає перешкоди, вміє їхати, тримаючи керму одною рукою.
3. Вміє прикріпити до колеса запакований наплечник і втримати рівновагу на обтяженому колесі.
4. Знає і примінює в практиці основи гігієни й безпеки їзди на колесі.
5. Знає приписи вуличного руху й дорогові знаки.
6. Опрацює плян одноденної прогулянки колесом, користуючись картою.

21

НАРОДНІ ТАНКИ

1. Знає історію українського народнього танку.
2. Вміє вправно й гарно відтанцювати 5 народніх танків, з них принаймні два гуцульські й один бойківський або лемківський.
3. Знає правильні постави й рухи українського народнього танку.

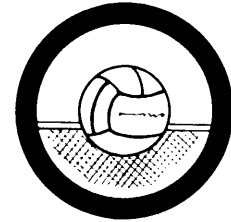

1. Знає історію українського образотворчого мистецтва й назве головних його представників у 20-му сторіччі.
2. Знає в загальному історію світового образотворчого мистецтва та головні його напрямки, зокрема сучасні.
3. Предложить дві власні праці з ділянки образотворчого мистецтва.
4. Викажеться виконаною працею для прикрасення пластової домівки, газети, сцени і т. і.

23

ОРГАНІЗУВАННЯ ГОР

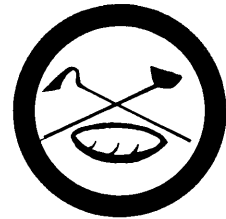
1. Вміє вправно грати дві з-поміж наступних спортових ігор: відбиванка, кошівка, пориванка, два вогні.
2. Вміє zorganizувати й перевести :
  - а/ 3 теренові гри
  - б/ 3 гри, що вправляють спостережливість і зорову пам'ять
  - в/ 3 гри, що вправляють слух і дотик
  - г/ по 3 гри, зв'язані з бігом і метанням
  - ї/ 5 товариських ігор - відповідно до особового складу й настрою товариства
  - д/ 5 дитячих забав-ігор.
3. Знає і примінює в практиці основи гігієни й безпеки на майдані і в залі перед початком і по закінченні гри.
4. Знає, які гри й забави можна влаштувати на льоду, снігу й воді.
5. Обдумає й переведе 3 гри, що можуть перевірити знання пластунки учасниці і пластунки розвідувачки з ділянок : українознавства,

/оберни/

сигналізації, першої допомоги - по одній із кожної ділянки.

6. Виконає 3 предмети для ігор, як м'ячик, мішочок, маска, сітка й ін.
7. Розуміється на якості потрібного для ігор приладдя.

24 П Е К А Р С Т В О

1. Знає роди муки і дріжджів.
2. Замісить дріжджеве і крихке тісто.
3. Спече хліб, булку і солодке печиво – дріжджеве і крихке.
4. Спече на вогнищі паляницю.

25

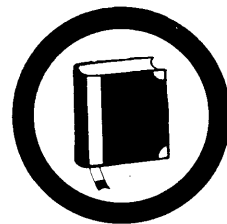
ПЕРЕКЛАДНИЦТВО І ЗНАННЯ МОВ

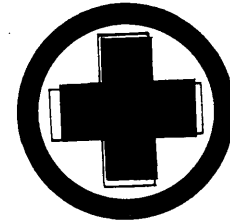

1. Знає принаймні дві чужі мови.
2. Знає добре українську літературну мову в слові і письмі та правильний український правопис.
3. Перекладе з двох чужих мов на українську мову по одній сторінці тексту.
4. Перекладе на дві чужі мови по пів сторінки українського тексту.
5. Вміє вести розмову в двох чужих мовах та написати в них листа або відповіді на письменні питання.

26 П Е Р Е П Л Е Т Н И Ц Т В О

1. Знає переплетниче знаряддя й матеріял і знає, де можна його купити.
2. Переплітає книжки, нотатники, - оправляє образи.
3. Вміє оправити туристичну карту.
4. Предложить 4 праці з переплетництва, з того дві, виконані для свого куреня або взагалі для Пласту.

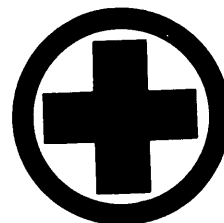
1. Знає будову людського тіла та його головні фізіологічні чинности.
2. Знає положення головних артерій /б'ючок/. Знає, як натиском здержати кровотечу з б'ючки і жили і як задержати кровотечу з носа.
3. Знає, як рятувати втопленого, - вмє примінити штучне віддихання.
4. Знає, як правильно поступати у випадку шоку.
5. Знає, як рятувати пораженого електричним струмом, як поступати, коли поражений ще далі в контактї зі струмом.
6. Вмє пізнати трійливі ягоди і гриби і знає, що робити в разі затроєння ними.
7. У випадку вивихнення і зломання вмє правильно унерухомити пошкодження і транспортувати хворого.
8. Знає кілька способів переносення хворого - одинцем і при допомозі другого. Знає, як із різного матеріялу влаштувати носилки.

/оберни/

9. Знає адресу найближчого лікаря, лікарні, поліції. Вміє правильно повідомити про випадок: усно, телефонічно, чи листом.
10. Знає склад підручної аптечки і як уживати поодинокі ліки.

28

ПІКЛУВАННЯ ДІТЬМИ /2-6 років/

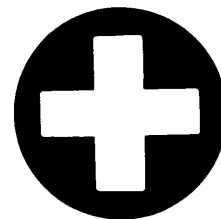

1. Знає в загальному, як дбати про здоров'я дитини.
2. Знає розподіл дня в житті дитини.
3. Вміє одягнути й зачесати дитину, як теж роздягнути, викупати її та поклати спати.
4. Знає, як зодягнути дитину на прохід – залежно від пори року, дня і погоди та поведе її на прохід.
5. Знає дитячі гри для розваги й науки. Забавить групу дітей впродовж пів години.
6. Вміє розказати 5 казок для дітей.
7. Вміє заспівати 5 дитячих пісень.
8. Знає дитячу літературу й журнали для дітей.
9. Вміє влаштувати дитячу кімнату або куток.
10. Знає меню для дітей і вміє зварити и подати дитині кілька страв.

29

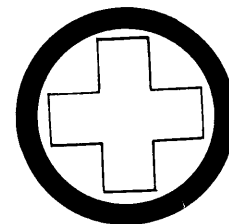
ПІКЛУВАННЯ НЕМОВЛЯТАМИ

1. Знає основи гігієни немовляти.
2. Вміє купати, одягати й перевинути немовля.
3. Вміє – за вказівками лікаря – приготувати їжу для немовляти й годувати нею.
4. Вміє одягнути немовля відповідно до пори року.
5. Вміє забавити й заспати немовля.
6. Знає, коли можна вивозити немовля на прохід і на сонце.
7. Вміє влаштувати дитячу кімнату або дитячий куток.

30

ПІКЛУВАННЯ ХВОРИМИ

1. Знає, як поступати з хворим до приходу лікаря.
2. Вміє влаштувати кімнату хворого, змінити білля, стелити ліжко, мити й харчувати хворого, допомогти вложити басейн, подати ліки. Вміє перенести хворого з ношів на ліжко й навпаки при допомозі 1-2 осіб.
3. Вміє зладити наптки, що холодять і дієтичний харч.
4. Знає, як поступати при заразливій недузі.
5. Знає дезинфекцію посуду й відходів.
6. Знає склад домашньої аптечки і знає, як уживати поодинокі ліки.
7. Вміє зміряти температуру тіла й кімнати, пульс і віддих. Вміє вести карту температури й давати оклади.
8. Має принаймні 7 днів практики у піклуванні хворими.

31

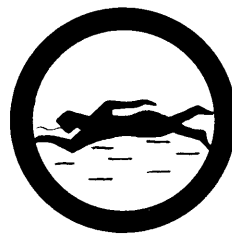
П І О Н І Р С Т В О

1. Вміє пилкою різати дерево. Зріже пилкою дерево не тонше, як 8 інчів - 20 см - у промірі.
2. Вигострить сокиру.
3. Зробить три предмети для вжитку в таборі, як прим.: нару, столик, лавку, полицю.
4. Виконає одне з наступних завдань :
Збудує : а/ шатро з підбудівкою
          б/ польову кухню з дахом
          в/ магазин на харчі
          г/ лятрину.
5. Знає, як ставиться щоглу для прапора.
6. Правильно зв'язує дерев'яні стовпи. В темноті, або з зав'язаними очима зав'яже три пластові вузли.
7. Вміє викопати яму й забезпечити її береги.
8. Вміє безпечно користуватися піонерським приладдям і берегти його.

32

П Л А В А Н Н Я

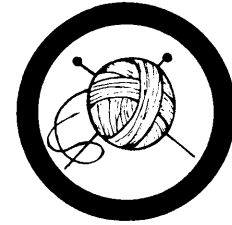

1. Знає гігієну купелі і примінює її в практиці.
2. Знає правила безпеки на воді.
3. Скочить до води на ноги й на голову, - правильно виконає стартовий скок.
4. Вдержиться 60 секунд на воді не пливучи.
5. Перепливе 100 ярдів - 100 метрів - довільним стилем.
6. Викажеться опануванням одного грудного стилю та перепливе ним 50 ярдів - 50 метрів.
7. Викажеться опануванням одного стилю горілиць та перепливе ним 50 ярдів - 50 метрів.
8. Перепливе 25 ярдів - 25 метрів з предметом, не замочивши його.
9. Назве різні стилі плавання.
10. Перепливе в одязі /однострій або суконка, панчохи або шкарпетки/

/оберни

- 15 ярдів - 15 метрів - і роздягнеться у воді з цього одягу.
11. Перепливе під водою 5 ярдів - 5 метрів.
  12. Зорганізує три довільні забави в час купелі та знає, як використати їх при науці плавання.

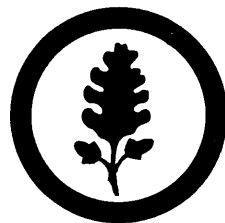
33 П Л Е Т Е Н Н Я

1. Вміє плести гачком і дротами.
2. Виплете : светер і 3 з наступних частин одягу : шалик, шапка, навушники, рукавички, скарпетки.
3. Виконає нескладний взір гачком і дротами зі зразка або опису в книжці чи журналі.

34 П Р И Р О Д О З Н А В С Т В О

---

1. Знає загально про фльору і фавну України.
2. Розпізнає по 10 різних пtiць, комах і тварин.
Знає, в яких місцях вони в природі живуть.
3. Знає й розпіднає 10 дерев і 10 рослин. Має збірку засушених зел.
4. Розпізнає сліди домашніх тварин: коня, корови, вівці і домашніх пtiць: курки, качки, індика.
5. Плекає впродовж літа грядку в городі, або весь рік рослину в хаті.
6. Знає, як піклуються пташками в зимі і сама це робить.
7. Подасть записки зі своїх спостережень про життя і звичаї одної дико-живучої тварини та одної пtiчки або комах.
8. Знає, які тварини й рослини хоронені законами країни, в якій живе та способи охорони.
9. Назве по 10 тварин, дерев і рослин, що їх знаходимо в країні поселення і в Україні.

35

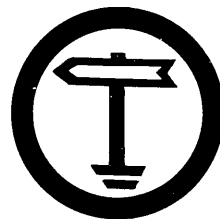
П Р И Я Т Е Л Ь К А   Т В А Р И Н

---

1. Знає загально анатомію домашніх і господарських тварин.
2. Знає закони про охорону тварин.
3. Знає, як лікувати рани, звихнення і зломання у тварин.
4. Розпізнає сліди домашніх і господарських тварин.
5. Впродовж року піклується одною з домашніх або господарських тварин: приготує леговище й харч, дбає про чистоту.

1. Має плян свого міста та вкаже на ньому місця, які варта відвідати. Знає комунікаційні засоби, якими можна до цих місць дістатися.
2. Знає дещо з історії міста, в якому живе.
3. Заплянує та переведе прогулянку гуртка до одного з цікавих місць у місті, в якому живе.
4. Знає добре місто у промірі одної милі довкруги свого дому та вміє показати дорогу в своїй околиці. Орієнтується в найближчій околиці пластової домівки.
5. Знає, які є найближчі сусідні містечка та якими дорогами можна доїхати до них.
6. Вміє вказати бензинові та авто-ремонтні станції у своїй околиці.
7. Знає телефон, адресу і найкоротшу дорогу від свого дому до найближчого лікаря, лікарні, аптеки, поліційної станиці й пожежної охорони.

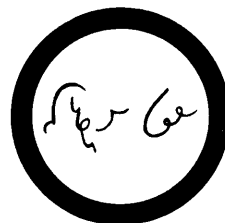

1. Виведе два роди розваги з-поміж наступних :
танець, спів, рецитація, гра на інструменті.
Час тривання: не менше трьох хвилин. Виконання
мусить бути на відповідному мистецькому рівні,
що надається до виступу перед ширшою, не-пласто-
вою, публікою.
3. Підготує та переведе виступ на пластовій ватрі, напр.: хоровий
спів, гра на інструменті, сценка, скеч, пантоміма, жарт і т.і. Час
виконання не менше 10' хвилин.

38

СТЕНОГРАФІЯ

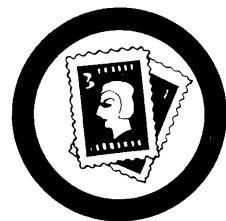
1. Знає український правопис.
2. Пише 50 стенографічних знаків на хвилину під диктат.
3. Предложить стенографований і переписаний текст розмови чи промови, що тривала не коротше 10-ти хвилин.
4. Легко відчитає свій стенограм і подиктує його машиністці.

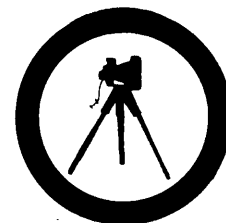
1. Вміє підібрати місце під табір.
2. Вміє поставити принаймні 3-ох типів шатра на 2-10 осіб; вибере й підготує матеріял для підбудівки шатра, витеше кілки.
3. Зробить три таборові предмети, як: ліжко, лежанка, стіл, стілець, поличка, роґожа й ін.
4. Побудує таборову кухню й комору – принаймні для гуртка.
5. Розпалить і вдержить вогонь, загасить його й упорядкує місце по ватрі.
6. На польовій кухні зварить обід для гуртка.
7. Знає гігієну таборового життя, зокрема що торкається води, лятрини й відпадків. Вміє збудувати лятрину.
8. Знає порядок дня і служби в таборі.
9. Має власний таборовий виряд.
10. Відбуде з успіхом принаймні три-тижневий табір.

40 Ф І Л Я Т Е Л І Я

1. Має власну збірку марок, упорядковану в альбомі.
2. Розуміється на філятелистичних каталогах. Знає засади виміни марок.
3. Знає історію поштової марки.
4. Знає в загальному про українську філятелію.
5. Знає, які пошкодження обезцінюють марку та як її зберігати, щоб не втратила вартости.
6. Має збірку пластових марок та слідкує за їх появою.

41 ФОТОГРАФУВАННЯ

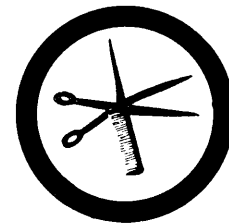

1. Має власний фотографічний апарат і потрібне приладдя.
2. Предложить 20 різних знімок, що їх сама виконала, або принаймні сама зробила копії чи побільшення.
3. Зробить для свого куреня альбом із власної роботи світлинами з пластового життя, або віддасть цикль світлин до пластової хроніки, стінної газетки, чи для прикраси домівки.

42

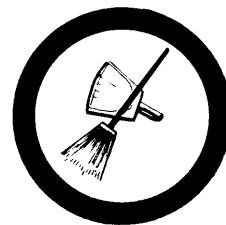
Ф Р И З І Є Р С Т В О

1. Вмиє голову.
2. Пристриже волосся.
3. Зробить водну і тривку причіску.
4. Зробить манікюр і педікюр.
5. Знає основи гігієни фризйєрського закладу та гігієнічної обслуги клієнта.

43

ХАТНЄ ГОСПОДАРСТВО

1. Переведе основне квартальне порядкування хати.
2. Вміє прибрати хату на одне з великих свят: Різдво, Великдень.
3. Вміє вичистити хату, вживаючи відпорошника.
4. Знає гігієну помешкання.
5. Вміє скласти одно-місячний хатній бюджет.
6. Вміє закупити харчі на один тиждень для родини.
7. Вміє підготувати малу гостину дома або буфет для чайного вечора.
8. Знає засади доброго тону, що обов'язують господиню та вміє їх примінити.
9. Принаймні три місяці виконувала обов'язки гурткового або курінного господаря, або помагала в улаштуванні пластової домівки.
10. Знає господарку гурткового або курінного пластового табору.

44

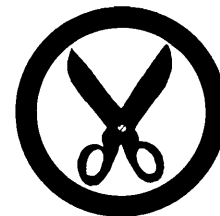
Ч И Т А Н Н Я

1. Належить до публічної бібліотеки й веде список прочитаних книжок.
2. Сама збирає книжки і має власну бібліотеку, зложену принаймні з 50-ти книжок, - з них 50% українських.
3. Передплачує два журнали для молоді.
4. Вміє шанувати книжку, обгортати її в папір та держати в порядку.
5. Знає роди письменства /роман, повість, новеля, поема, есей і ін./ та вміє подати приклад до кожного із них.
6. Знає принаймні 15 українських і 10 чужомовних книжок, що є загально відомі, як перлини літератури і знає дещо про їхніх авторів.

45

ШВАЛЬСТВО

1. Вміє добре шити в руках різними стібами.
2. Вміє поладнати шовковий і вовняний одяг, чистити плями на ньому, гарно гладити.
3. Вміє викроїти зі зразка /форми/ спортову блузку або дитячу суконку.
4. Вміє обшити на машині або рукою дірку для гудзика, залатати білля та поштопати /поцирувати/ панчохи або скарпетки.
5. Вшиє сама для себе суконку.

Досі появилися

В ЗАПИСКАХ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУНА :

1. Атанас ФІГОЛЬ : РОЛЯ ВИХОВНИКА В ПЛАСТІ
2. Инж. Євген ГУТ-КУЛЬЧИЦЬКИЙ : ПРОГРАМА ПЛАСТОВОГО ВИХОВАННЯ
3. Атанас ФІГОЛЬ : ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ
4. Т. САМОТУЛКА : ШЛЯХ ПЛАСТОВОГО НОВАКА - I.
5. Т. САМОТУЛКА : ШЛЯХ ПЛАСТОВОГО НОВАКА - II.
6. Т. САМОТУЛКА : ІСПИТ НА ПЕРШИЙ СТУПІНЬ ДЖУРИ - Матеріали для
новацьких сходин
7. Т. САМОТУЛКА : ІСПИТ НА ПЕРШИЙ СТУПІНЬ ДЖУРИ - /Матеріали II/
8. Пластова проба : ДОПОМІЖНІ МАТЕРІАЛИ
9. ВПОРЯД ДЛЯ ПЛАСТУНІВ - 1-ше і 2-ге видання
10. Т. САМОТУЛКА : ШЛЯХ ПЛАСТОВОГО НОВАКА I.
11. Т. САМОТУЛКА : ШЛЯХ ПЛАСТОВОГО НОВАКА II.
12. Т. САМОТУЛКА : ШЛЯХ ПЛАСТОВОГО НОВАКА III.
13. не появилoся
14. не появилoся
15. Атанас ФІГОЛЬ : ІДЕОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СЕНІОРСЬКОГО РУХУ
16. Володимир ЯНІВ : ДО ВЕЛИКОЇ МЕТИ

/оберни/

17. Євген КУЛЬЧИЦЬКИЙ-ГУТ : НАШЕ ДОВКІЛЛЯ ПІД ЧАС МАНДРІВКИ
18. Яро ГЛАДКИЙ : ПЛАСТОВИЙ ІНДИВІДУАЛІЗМ
19. Юрій СТАРОСОЛЬСЬКИЙ : ІДЕЙНИЙ ВИРЯД ПЛАСТУНА
20. Цьопа ПАЛІЇВ : ПОГЛИБЛЮЙМО ПЛАСТОВУ ПРАЦЮ
21. Атанас ФІГОЛЬ : ДУМКИ ПРО СУЧАСНИЙ СТАН ПЛАСТОВОГО РУХУ
22. Цьопа ПАЛІЇВ : НАПРЯМНІ ДЛЯ РІЧНОГО ПЛЯНУ ПРАЦІ У ПЛАСТОВИХ
З'ЄДНАННЯХ
23. ПРИПИСИ ІСПИТІВ УМІЛОСТЕЙ В У.П.Ю-ів
24. ПРАВИЛЬНИК У.П.Ю. ЧАСТИНА І. ПРОГРАМОВІ Й УСТРОЄВІ НАПРЯМНІ.
/1-ше і 2-ге скорочене видання/
25. УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТОВИЙ ОДНОСТРІЙ
26. ПРАВИЛЬНИК У.П.Ю. ЧАСТИНА ІІ. ПЛАСТОВІ ПРОБИ /1-ше і 2-ге видання/
27. ПРАВИЛЬНИК УЛАДУ ПЛАСТОВОГО СЕНІОРАТУ
28. ПРАВИЛЬНИК УЛАДУ СТАРШИХ ПЛАСТУНІВ
29. МОРСЬКЕ ПЛАСТУВАННЯ - ОРГАНІЗАЦІЙНІ Й ДІЯЛЬНОСТЕВІ НАПРЯМНІ.
30. ПРАВИЛЬНИК УЛАДУ ПЛАСТОВИХ НОВАКІВ І НОВАЧОК
31. ІСПИТИ ВМІЛОСТИ ДЛЯ ПЛАСТУНОК ЮНАЧОК